

LEE CHILD

JEDAN HITAC

Preveo s engleskoga
Neven Dužanec

Naslov izvornika

Lee Child

One shot

Copyright © Lee Child, 2010.

*Za Maggie Griffin,
prvu i najveću prijateljicu Jacka Reachera u Americi*

1. POGLAVLJE

Petak, pet sati poslije podne. U to je vrijeme možda najteže kretati se gradom neprimijećen. A možda i najlakše. Jer petkom u pet popodne nitko ne obraća pažnju ni na što. Osim na cestu ispred sebe.

Čovjek s puškom vozio je na sjever. Ni brzo ni polako. Nije privlačio pažnju. Nije se isticao. Bio je u svijetlom kombiju koji je vidio i bolje dane. U vozilu je bio sam. Nosio je svijetli kišni ogrtač i svijetli šešir kakve starci nose dok igraju golf, ako je sunce jako ili pada kiša. Oko šešira je bila omotana crvena traka u dvije nijanse, a obod je bio spušten nisko iznad očiju. Čovjek je nosio sunčane naočale iako je kombi imao tamna stakla, a nebo je bilo oblačno. Također je nosio rukavice, iako su do zime ostala još tri mjeseca i nije bilo hladno.

Promet je usporio do puževog koraka na mjestu gdje se Prva ulica počinjala uspinjati uzbrdo. Zatim se potpuno zaustavio na mjestu gdje su se dvije trake spajale u jednu zbog radova na cesti. Posvuda po gradu trajali su radovi. Već godinu dana vožnja je predstavljala pravi pakao. Rupe na cesti, kamioni sa šljunkom, miješalice, novi asfalt. Čovjek s puškom podigao je ruku s volana, zavrnuo rukav i pogledao na sat.

Jedanaest minuta.Reacher

Budi strpljiv.

Podigao je nogu s kočnice i sporo krenuo naprijed. Ponovo se zaustavio na mjestu gdje se kolnik sužavao a pločnik širio, jer je počinjala

četvrt trgovina u samom gradskom centru. S lijeva i s desna bile su velike trgovine, svaka na malo višoj razini od prethodne, zbog uzbrdice. Široki pločnici omogućavali su kupcima da slobodno šeću. Između ljudi i automobila pružao se, poput čuvara, red čeličnih stupova rasvjete i jarbola za zastave. Ljudi su imali više prostora nego auti. Promet je bio spor. Ponovo je pogledao na sat.

Osam minuta.

Budi strpljiv.

Stotinu metara dalje blagostanje je bilo nešto slabije vidljivo. Gužva je oslabjela. Prva se ulica proširila i ponovo postala pomalo zapuštena. Kafići i trgovine jeftinom robom. Zatim javna garaža s lijeva, pa još jedno gradilište gdje su proširivali garažu. Nakon toga je ulicu prekidao nizak zid iza kojeg se pružao vjetrovit pješački trg s fontanom. S lijeve strane trga nalazila se stara gradska knjižnica, a s desne nova uredska zgrada. Iza nje je bio neboder prekriven crnim staklom. Prva je ulica skretala naglo i pod pravim kutom ispred graničnog zida trga i pružala se na zapad pokraj neurednih stražnjih ulaza i skladišnih vrata, a zatim ispod vijadukta državne autoceste.

No, čovjek u kombiju usporio je prije skretanja ispred trga i skrenuo lijevo, ušavši u javnu garažu. Odmah je krenuo prema gornjoj razini. Nije bilo rampe jer je svako mjesto imalo svoj parkirni automat. Stoga nije bilo blagajnika ni svjedoka, ni parkirnog listića, nikakva papirnato traga. Čovjek u kombiju sve je to znao. Dovezao se do druge razine i uputio se prema udaljenom kutu građevine. Nakratko je ostavio kombi u praznom hodu, izašavši da ukloni narančasti prometni čunjski s parkirnog mjesta koje je želio. Bilo je posljednje u starom dijelu zgrade, odmah pokraj novog proširenja.

Parkirao je kombi na to mjesto i zaustavio motor. Na trenutak je ostao mirno sjediti. Garaža je bila tiha. Bila je posve puna parkiranih automobila. Mjesto koje je zaštitio prometnim čunjem bilo je jedino slobodno. Garaža je uvijek bila puna. Znao je to. Zato su je i proširivali, bit će dvostruko veća. Koristili se je kupci okolnih trgovina. Zato je sve bilo tiho. Nitko razuman ne bi otišao u pet sati, kad je najveća gužva. Ne dok traju radovi zbog kojih su gužve još veće. Izašli bi do četiri ili bi pričekali šest sati.

Čovjek u kombiju pogledao je na sat.

Četiri minute.

Polako.

Otvorio je vrata i skliznuo van. Izvadio je novčić iz džepa i stavio ga u parkirni automat. Snažno je povukao ručicu i čuo kako novčić upada u mehanizam te vidio da je dobio jedan sat parkiranja. Drugog zvuka nije bilo. U zraku se osjećao samo miris parkiranih automobila. Benzin, gume, hladne ispušne cijevi.

Stao je mirno pokraj kombija. Na nogama je imao par pustinjčkih čizama. Antilop koža kaki boje, s vezicama i đonom od sirove gume. Izrađivao ih je Clarks u Engleskoj i bile su omiljena obuća vojnika iz specijalnih postrojbi. Dizajn je već postao ikona, nije se mijenjao možda i 60 godina.

Ponovo je pogledao parkirni automat. Pedeset i devet minuta. Neće mu trebati toliko. Otvorio je stražnja vrata kombija i nagnuo se unutra. Odmotao je pokrivač ispod kojeg se pojavila puška. Bio je to *Springfield M1A Super Match* s automatskim punjenjem, usadnikom od američkog oraha, teškom, posebno izrađenom cijevi i spremnikom za 10 metaka kalibra .308. Točni komercijalni ekvivalent snajperske puške s automatskim punjenjem M14 kakvu je američka vojska koristila tijekom njegovih davnih dana u službi. Bilo je to dobro oružje. Možda ne toliko precizno kod prvog, hladnog pucnja kao vrhunski puška s ručnim repetiranjem, no bit će dovoljno. Bit će posve dovoljno. Neće pucati s velike daljine. Koristit će *Lake City M852*, svoje omiljeno posebno streljivo. Čahura od posebne *Lake City* mjedi, barut *Federal*, *Sierra Matchking* zrno težine 11 g sa šupljim vrhom i suženim krajem. Streljivo je vjerojatno bilo bolje od puške. Blagi nesrazmjer.

Oslušnuo je tišinu, a zatim podigao pušku i izvadio je iz kombija. Noseći je, uputio se prema mjestu gdje je završavao stari dio garaže, a novi počinjao. Između starog i novog betona bio je utor širok manje od centimetra, poput crte razgraničenja. Pretpostavljao je da je to prostor ostavljen za širenje, zbog ljetnih vrućina. Vjerojatno će ga ispuniti mekim katranom. Točno iznad proreza, ovješena između dva stupa, pružala se žuto-crna traka s natpisom *Pozor! Ulaz zabranjen*. Spustio se na jedno koljeno i provukao se ispod nje. Ponovo se uspravio i produžio u novoizgrađeni, nedovršeni dio.

Dijelovi novog betonskog poda bili su već izgladeni, no dijelovi su bili grubi, još čekajući završni sloj. Tu i tamo su bile daske, postavljene za hodanje dok je beton bio još svjež. Bilo je sporadičnih hrpa papir-

natih vreća s cementom, neke su bile pune a neke ispražnjene. Zatim još otvorenih utora na spojevima betona, pa nizovi golih, isključenih žarulja. Prazne tačke, izgužvane limenke od gaziranih pića, kolutovi kabela, velike količine drvene građe nepoznate namjene, hrpe drobljenog kamena, utihnule miješalice betona. Siva cementna prašina, fina poput pudera, bila je posvuda kao i miris vlažnog vapna.

Čovjek s puškom hodao je u mraku dok nije stigao blizu novog sjeveroistočnog ugla zgrade. Tada se zaustavio i leđima čvrsto naslonio na goli betonski stup te ostao mirno stajati. Zatim se stao polako micati bočno, glave okrenute u stranu, dok nije uzmogao vidjeti gdje se nalazi. Bio je oko dva i pol metra od novoga vanjskog zida garaže koji se nalazio u smjeru sjevera. Zid je bio otprilike visine struka i nedovršen. Iz njega su virile šipke na koje će se montirati metalni branik kako auti ne bi udarali u beton. U podu su bili otvori u koje će ugraditi nove parkirne automate.

Čovjek s puškom pomaknuo se još malo i okrenuo dok nije osjetio ugao stupa na leđima, između lopatičnih kosti. Zatim je ponovo okrenuo glavu. Sada je gledao na sjeveroistok, ravno na trg. Fontana je bila izduženi pravokutnik koji se pružao u smjeru ravno od njega. Bila je dimenzija možda dva i pol puta šest metara. Stajala je ondje poput velikog spremnika za vodu. Poput otvorenog bazena za plivanje. Bila je omeđena s četiri zida od opeke visine struka u koje je s unutrašnje strane udarala voda. Gledao ju je točno po dijagonali, od bližeg prednjeg prema daljem stražnjem kutu. Voda se činila dubokom oko metar i pol. Vodoskok je prskao točno u sredini. Čuo je njegov šum, zvuk sporog prometa na ulici i koračanje ljudi ispod sebe. Prednji zid bazena bio je oko metar i pol od zida koji je odvajao trg od Prve ulice. Dva su se zida pružala paralelno jedan uz drugi cijelih šest metara, a između njih je bio samo uski prolaz.

Čovjek s puškom nalazio se na drugoj razini garaže, ali Prva je ulica išla uzbrdo pa je trg bio manje od visine jednog kata ispod njega. Gledao je prema dolje, ali pod blagim kutom. Na desnoj strani trga mogao je vidjeti vrata nove uredske zgrade. Bilo je to neugledno mjesto. Nakon što je izgrađeno nitko ga nije unajmio, znao je to. Stoga je vlada, kako bi zadržala kredibilitet novoizgrađenog centra, u nju smjestila državne ureds. Bila je tu podružnica Ministarstva prometa kao i zajednički centar za novačenje vojske, mornarice, zrakoplovstva i ma-

rinaca. Možda i uredi socijalnog osiguranja. Možda i porezna uprava. Čovjek s puškom zapravo nije bio siguran. I zapravo ga nije bilo briga.

Spustio se na koljena, a zatim na trbuh. Puzanje je bilo osnovni način kretanja snajperista. Dok je bio u vojsci tako je prešao milijune kilometara. Na laktovima, koljenima i trbuhu. Standardna taktička doktrina zahtijevala je da se snajperist, zajedno sa svojim pomoćnikom promatračem, odvoji od jedinice tisuću metara prije željenog položaja, a zatim otpuže do njega. Na obuci mu je za to ponekad trebalo više sati kako bi izbjegao dalekozor nadzornika. No, ovaj put je trebao prijeći samo dva i pol metra i, koliko je znao, nitko ga nije motrio dalekozorom.

Stigao je do podnožja zida i ispružio se po podu, priljubljen uz beton. Zatim se pridigao u sjedeći položaj. Potom je kleknuo. Desnu je nogu čvrsto savio ispod sebe. Lijevim je stopalom stao na tlo, a lijevu potkoljenicu izravnao okomito. Lijevim se laktom naslonio na lijevo koljeno. Podigao je pušku. Cijev je prislonio na vrh betonskog zida. Nekoliko ju je puta pomaknuo naprijed-natrag, dok nije osjetio da je čvrsto postavljena. *Podržani klečeći položaj*, tako je to nazivao priručnik za obuku. Bio je to dobar položaj. Prema njegovom iskustvu bolji je bio samo ležeći s dvonožnim stativom za cijev. Udahnuo je, pa izdahnuo. Osjetio je kako se opušta, kao da se vraća kući.

Spreman.

Infiltracija uspjela.

Sad čekaj pravo vrijeme.

Čekao je oko sedam minuta, nepomičan, tiho dišući i prazneći glavu od misli. Pogledao je prema knjižnici s lijeva. Iznad i iza nje na stupovima je zavijao dio podignute autoceste, kao da grli staru zgradu od vapnenca, drži je u naručju, štiti je. Nakon toga autocesta se izravnavala i prolazila iza crno ostakljenog nebodera. Bila je u razini četvrtog kata. Na monolitu u blizini glavnog ulaza u neboder stajao je logotip mreže NBC, no čovjek s puškom bio je siguran da prostorije podružnice TV mreže ne zauzimaju cijelu zgradu, možda ne više od jednog kata. Ostatak su vjerojatno zauzimali uredi samostalnih odvjetnika i javnih bilježnika, zastupništva za prodaju nekretnina, osiguravajuće tvrtke ili investicijski posrednici. Ili prazan prostor.

Iz nove zgrade zdesna izlazili su ljudi. Ljudi koji su podizali nove registracijske tablice ili predavali stare, prijavljivali se u vojsku ili se gnja-

čili sa saveznom birokracijom. Bilo je mnogo ljudi. Vladini su se uredi zatvarali. Pet sati poslije podne u petak. Ljudi su izlazili kroz vrata i hodali s desna na lijevo točno ispred njega, prelazeći u kolonu jedan iza drugoga kako su ulazili u uzak prostor između dva zida i išli dalje uz bazen. Poput meta u obliku pataka na sajamskoj streljani. Jedan za drugim. *Okoliš bogat metama*. Udaljenost je bila oko trideset metara. Otprilike. Sigurno manje od trideset i pet. Vrlo blizu.

Čekao je.

Neki su ljudi vukli prste kroz vodu dok su hodali. Zidovi su bili upravo odgovarajuće visine za to. Čovjek s puškom vidio je svjetlucanje bakrenih novčića na crnim pločicama ispod vodene površine. Na mjestima gdje je vodoskok uzburkavao vodu podizali su se s dna i okretali.

Gledao je i čekao.

Protok ljudi se povećao. Sada ih je dolazilo toliko da su se morali zaustavljati, grupirati, premještati i čekati kako bi ušli u kolonu jedan po jedan i prošli između dva niska zida. Baš kao što se promet zgušnjavao u dnu Prve ulice. Usko grlo. *Poslije vas. Ne, vi prvi*. Zbog toga su usporavali. Sada su bili poput sporih pataka na sajamskoj streljani.

Čovjek s puškom je udahnuo, ispustio zrak i čekao.

Tada je prestao čekati.

Povukao je obarač i nastavio ga povlačiti.

Prvim je metkom pogodio nekog čovjeka u glavu i usmrtio ga na mjestu.

Pucanj je bio glasan i začuo se prasak kad je zrno probilo zvučni zid. Iza čovjekove glave pojavio se oblacić ružičaste izmaglice nakon čega je pao poput marionete kojoj su prerezane žice.

Ubijen prvim, hladnim pucnjem.

Izvršno.

Pucao je brzo, s lijeva na desno. Drugi je metak pogodio sljedećeg čovjeka u glavu, s potpuno istim rezultatom kao i prvi. Treći je pogodio glavu žene. Isti rezultat. Tri pucnja u možda dvije sekunde. Tri mete oborene. Potpuno iznenađenje. Na djelić sekunde nije bilo reakcije, a tada je nastao kaos, pandemonij, panika. U uskom prostoru između zida trga i zida bazena bilo je uhvaćeno dvanaestoro ljudi. Troje je već bilo mrtvo. Preostalih devetero je potrčalo. Četvoro ih je potrčalo naprijed, a petero se okrenulo od leševa i potrčalo natrag. Sudarili

su se s ljudima koji su se još uvijek kretali prema njima. Iznenada su se začuli glasni krikovi. Čvrsta, blokirana masa uspaničenih ljudi bila je ravno ispred čovjeka s puškom. Udaljenost, manje od trideset i pet metara. Vrlo blizu.

Četvrtim je pogotkom u glavu ubio muškarca u odijelu. Petim je potpuno promašio. *Sierra Matchking* zрно prošlo je uz rame jedne žene, zaštitalo ušavši u fontanu i nestalo u njoj. Ignorirao je to, neznatno pomaknuo nišan puške i šestim metkom pogodio muškarca u korijen nosa, razniješći mu glavu.

Čovjek s puškom prestao je pucati.

Spustio se iza zida garaže i otpuzao jedan metar unatrag. Osjećao je miris izgorjelog baruta, a povrh zvonjave u ušima čuo je vrisku žena, topot nogu i svijanje branika na automobilima čiji su se uspaničeni vozači sudarali. »Ne brinite, mali ljudi«, pomislio je. »Gotovo je. Odlazim.« Ležeći na trbuhu sakupio je prazne čahure na hrpu. Svi-jetla mjed *Lake Cityja* sjala je pred njim. Pet ih je prikupio rukom u rukavici, no šesta se otkotrljala u jedan od utora u betonu. Upala je u otvor širok jedva centimetar, a dubok gotovo petnaest. Čuo je tihi metalni zvuk kad je udarila o dno.

Odluka?

Ostavi je, svakako.

Nema vremena.

Pet je čahura nagurao u džep kišnog ogrtača i otpuzao unatrag na dlanovima, nožnim prstima i trbuhu. Zastao je na trenutak, slušajući krikove. Zatim se podigao na koljena, pa ustao. Okrenuo se i vratio istim putem kojim je stigao, brzo ali kontrolirano, preko grubog betona i položenih dasaka, kroz prašinu i mrak, ispod žuto-crne trake. Natrag u svoj kombi.

Stražnja su vrata još uvijek bila otvorena. Toplu je pušku ponovo zamotao u pokrivač i zatvorio vrata. Sjeo je za volan i pokrenuo motor. Pogledao je kroz vjetrobran prema parkirnom automatu. Ostale su mu još četrdeset i četiri minute. Izašao je s parkirnog mjesta i krenuo prema izlazu. Spustio se do razine tla, izašao iz garaže, skrenuo desno, pa opet desno u zbrku ulica iza robnih kuća. Prošao je ispod podignutog auto-puta prije nego što je čuo prve sirene. Ispustio je zrak iz pluća. Sirene su išle na istok, a on na zapad.

Dobar posao, pomislio je. Prikrivena infiltracija, šest ispaljenih metaka, pet pogodenih meta, uspješna ekfiltracija. Hladno poput druge strane jastuka.

Tada se iznenada nasmiješio. Dugotrajne vojne statistike pokazuju da suvremena vojska zabilježi jednu neprijateljsku žrtvu na svakih petnaest tisuća bojevih metaka koje ispali njeno pješništvo. No, rezultati snajperista su bolji. Mnogo bolji. Zapravo, dvanaest i pol *tisuća* puta bolji. Suvremena vojska bilježi jednu neprijateljsku žrtvu na svakih 1,2 bojevih metaka koje ispali snajperist. To je jednak prosjek kao i pet pogodaka od šest pucnjeva. Potpuno isti prosjek. Jednostavna matematika. Čak i nakon svih tih godina vojni je snajperist pogodio upravo onako kao što bi to očekivali njegovi stari instruktori. Bili bi vrlo zadovoljni zbog toga.

No, njegovi su stari instruktori obučavali snajperiste za bojno polje, a ne za urbani zločin. U urbanom se zločinu javljaju faktori kojih na bojišnici nema. Ti faktori modificiraju definicije *uspješne ekfiltracije*. U ovom su slučaju mediji reagirali najbrže. To ne iznenađuje, jer se pucnjava dogodila pod prozorom podružnice TV mreže NBC. Dvije su se stvari dogodile čak i prije nego što je desetak uspaničenih očevidaca istodobno mobitelima nazvalo 911. Prvo, sve su kamere u uredu NBC-a počele snimati. Drugo, lokalna urednica i najavljiivačica vijesti po imenu Ann Yanni počela je uvježbavati svoje prvo izvješće za izvanredne vijesti. Osjećala se loše, bila je uplašena i vrlo potresena, no znala je prepoznati priliku. U glavi je počela sastavljati tekst. Zнала je da riječi oblikuju javno mnijenje, a riječi koje su joj došle prve bile su *snajperist*, *bezumno* i *pokolj*. Odabrala ih je posve instinktivno, no zvučale su banalno. Ipak, vidjela je to kao *pokolj*, a *pokolj* je bila sjajna riječ. Sugerirala je nasumičnost, objest, divljaštvo, krvoločnost. Bila je to riječ bez motiva i osobnosti, savršena riječ za ovu priču. No, znala je da nije dobra za tekst ispod slika. Za to bi bolje odgovarao masakr. *Masakr u petak predvečer? Masakr u poslijepodnevnoj gužvi?* Potrčala je prema vratima i nadala se da će momak iz grafičkog odjela i sam smisliti nešto slično tome.

Na bojnopolju također nije bilo gradske policije. Desetak istodobnih poziva na broj 911 rasvijetlilo je centralu za hitne slučajeve poput božićnog drvca, pa su lokalna policija i vatrogasci bili u pokretu već nakon 40 sekundi. Svi su poslani na teren, s rotirajućim svjetlima i sirenama. Svako policijsko vozilo, svaki dostupni detektiv, svaki forenzičar, svako vatrogasno vozilo, svaki bolničar, svaka kola hitne pomoći. Isprva

je vladao potpuni nered. Pozivi na 911 bili su uspaničeni i nepovezani. No, očito je bila riječ o zločinima i očito su bili ozbiljni, pa je vodeći detektiv odjela za teške zločine privremeno dobio zapovjedništvo. Bio je to pouzdani policijski veteran s 20 godina iskustva koji je počeo kao pozornik. Ime mu je bilo Emerson. Probijao se kroz spori promet, izbjegavajući radove, beznadno, očajnički, ne znajući ni što se dogodilo. Pljačka, droga, sukob bandi, teroristički napad? Nije imao pravih informacija. Ni jedne. No, bio je miran. Relativno. Puls mu je bio ispod 150 otkucaja u minuti. Držao je otvoren kanal s operaterom na liniji 911, očajnički želeći čuti više dok je vozio.

»Novi momak na mobitelu«, vrišti operater.

»Tko?« uzvratil Emerson vikom.

»Marinac iz ureda za novačenje.«

»Je li bio očevidac?«

»Ne, bio je unutra. No, sada je vani.«

Emerson je stisnuo zube. Znao je da neće biti prvi na mjestu zločina. Ni izdaleka. Znao je da upravlja stvarima iz pozadine. Trebale su mu oči. Odmah. *Marinac? Može.*

»U redu«, rekao je. »Spoji me s marincem.«

Najprije glasno krčanje i elektronička buka, a zatim je Emerson čuo zvuk otvorenog prostora, krikove u daljini i pljuskanje vode. *Vodskok*, pomislio je.

»Tko je to?« upitao je.

Odgovorio mu je smiren, ali ubrzan glas, glasan i zadihan, izgovoren u mobitel pritisnut posve uz usta.

»Ovdje Kelly«, rekao je glas. »Narednik Kelly iz korpusa američkih marinaca. S kim razgovaram?«

»Emerson iz policije. Zapeo sam u prometu, stići ću za desetak minuta. Što imamo?«

»Pet ubijenih«, rekao je marinac.

»Pet mrtvih?«

»Tako je.«

Sranje. »Ranjenih?«

»Ne vidim ni jednog.«

»Pet mrtvih i nijedan ranjen?«

»Tako je«, ponovo je rekao marinac.

Emerson nije odgovorio. Vidio je već pucnjave na javnim mjestima. Vidio je i poginule ljude, ali nikad nije vidio samo poginule. U pucnjavi na javnom mjestu uz mrtve je uvijek bilo ranjenih. Obično u omjeru jedan naprama jedan, barem.

»Jeste li sigurni da nema ranjenih?« upitao je.

»Posve siguran, gospodine«, rekao je marinac.

»Tko su poginuli?«

»Civilni. Četiri muškarca i jedna žena.«

»Sranje.«

»Upravo tako, gospodine.«

»Gdje ste vi bili?«

»U uredu za novačenje.«

»Što ste vidjeli?«

»Ništa.«

»Što ste čuli?«

»Dolaznu paljbu, šest pucnjeva.«

»Pištolji?«

»Duga cijev, mislim. Samo jedna.«

»Puška?«

»S automatskim punjačem, mislim. Pucao je brzo, ali nije bila potpuno automatska paljba. Sve žrtve su pogodene u glavu.«

Snajperist, pomislio je Emerson. *Sranje. Luđak s vojnim oružjem.*

»Je li ubojica otišao?« upitao je.

»Pucnjava je prestala, gospodine.«

»Možda je još uvijek tamo.«

»To je moguće, gospodine. Ljudi su se sklonili, većinom u knjižnicu.«

»Gdje ste vi?«

»Pognut iza zida na rubu trga, gospodine. Tu je još nekoliko ljudi.«

»Gdje je bio *on*?«

»Ne mogu reći sa sigurnošću. Možda u javnoj garaži. U novom dijelu. Ljudi su pokazivali u tom smjeru. Možda su se vidjeli i bljeskovi iz cijevi, a to je i jedina veća građevina koja gleda izravno prema žrtvama.«

Brlog, pomislio je Emerson. *Prokleta štakorsko gnijezdo.*

»Tu su i TV ekipe«, rekao je marinac.

Sranje, pomislio je Emerson.

»Jeste li u uniformi?« upitao je Emerson.

»Da, potpuno odjeven za novačenje.«

»Dobro. Učinite što možete da održite red dok moji momci ne stignu.«

»Razumijem, gospodine.«

Veza se prekinula i Emerson je opet čuo disanje svog operatera. *TV ekipe i luđak s puškom*, pomislio je. *Sranje, sranje, sranje. Pritisak, ispitivanje i nagađanje, kao i uvijek kad se radi o luđaku s puškom i TV ekipama.* Pritisnuo je sklopku i povezo se sa svim prijateljima u policijskim automobilima.

»Sve jedinice, pozor«, rekao je. »U pitanju je jedan počinitelj. Luđak s puškom. Vjerojatno automatsko oružje. Nasumična paljba na javnom mjestu. Vjerojatno iz novog dijela parkirne garaže. Dakle, ili je još uvijek tamo ili je u bijegu. Ako je otišao, onda pješaci ili je u vozilu. Sve jedinice udaljene više od deset blokova, zaustavite se odmah i zatvorite obruč. Nitko ne smije ući ni izaći, u redu? Nijedno vozilo, nijedan pješak, ni u kom slučaju. Sve jedinice bliže od deset blokova, nastavite uz izraziti oprez. No, ne dajte mu da se izvuče. *Nemojte* ga propustiti. Ovo moramo riješiti. Moramo ga imati *danas*, prije nego što nas ščepa CNN.«

Čovjek u kombiju pritisnuo je gumb na daljinskom upravljaču i vrata garaže su se podigla. Uvezao je auto i ponovo pritisnuo gumb, a vrata su se spustila za njim. Zaustavio je motor i na trenutak ostao mirno sjediti. Zatim je izašao iz kombija, ušao u hodnik pa u kuhinju. Pogladio je psa i uključio televizor.

Bolničari u pancirnim košuljama ušli su na stražnja vrata knjižnice. Dvojica su ostali unutra da provjere ima li ozljeda među ljudima koji su se sklonili tamo. Četvorica su izašla na prednja vrata i pognuti potrčali preko trga, a zatim se sagnuli iza zida. Dopuzali su do žrtava i potvrdili da su svi mrtvi. Zatim su ostali ondje. Ispruženi na tlu i nepomični uz leševe. *Bez nepotrebno izlaganja dok se ne pretraži garaža*, rekao je Emerson.

Emerson je parkirao dva bloka od trga i rekao naredniku u uniformi da organizira pretraživanje javne garaže, od vrha prema dnu, počevši od jugozapadnog ugla. Policajci u uniformama pročešljali su četvrtu razinu, pa treću. Zatim drugu, a naposljetku i prvu. Sa starim su dijelom imali problema. Bio je slabo osvijetljen i pun parkiranih automobila, a svaki je auto bio potencijalno skrovište. Ubojica bi mogao biti u nekom od njih, ili ispod ili iza. No, nisu pronašli nikog. S novoizgrađenim dijelom nije bilo problema. Nije bio uopće osvijetljen, no u njemu nije bilo parkiranih automobila. Pozornici su se jednostavno spuštali stepeništem i pregledali svaku razinu pomoću ručnih svjetiljki.

Nije bilo nikog.

Narednik se opustio i javio da je pretraživanje završeno.

»Dobro obavljeno«, rekao je Emerson.

I bilo je dobro obavljeno. Budući da su pretraživali od jugozapadnog ugla prema van, sjeveroistočni je ugao ostao potpuno nedirnut. Ništa nije bilo pomaknuto. Tako je policija, srećom ili dobrom prosudbom, obavila besprijekoran posao u prvoj fazi istrage koja će se naknadno smatrati besprijekornom od početka do kraja.

Do sedam sati navečer pao je mrak i Ann Yanni je imala jedanaest javljanja uživo. Tri puta za cijelu mrežu i osam puta lokalno. Osobno je bila pomalo razočarana tim omjerom. Bila je osjetljiva na skepsu za koju joj se činilo da je urednici u mreži gaje prema njoj. *Krv je uvijek glavna vijest*, moto je onih koji se bave vijestima, no ova je krv pala negdje u zabiti, daleko od New Yorka ili Los Angelesa. Nije se to dogodilo u nekom ušminkanom predgrađu Washingtona. Vijest je imala prizvuk »čudaka iz unutrašnjosti«. Nije bilo prave mogućnosti da se netko doista *važan* nađe na nišanu ubojice. Stoga priča nije bila baš za udarni termin. Doduše, Ann zaista nije mogla ponuditi mnogo. Nitko od ubijenih još nije bio identificiran. Nijedna žrtva *pokolja*. Lokalna je policija pomno skrivala karte dok se pojedinačno ne obavijeste sve obitelji. Nije imala nikakvih dirljivih priča koje bi mogla podijeliti s gledateljima. Nije bila sigurna koji su od poginulih muškaraca bili obiteljski ljudi. Niti jesu li išli u crkvu. Nije znala je li poginula žena bila majka ili supruga. Uz to nije mogla ponuditi ni zanimljive slike. Samo gomila koja se skupljala i koju su policijske barikade držale na udaljenosti od pet blokova, statični kadar sivila Prve ulice u totalu i povremeni krupni plan javne garaže iz koje je, kako su svi pretpostavljali, snajperist pucao.

Emerson je do osam sati značajno napredovao. Njegovi su ljudi uzeli stotine izjava. Narednik Kelly iz marinaca bio je siguran da je čuo šest hitaca. Emerson mu je bio sklon vjerovati. Pretpostavljao je da bi marincima trebalo vjerovati u takvim stvarima. Netko drugi je spomenuo da je cijelo vrijeme imao otvorenu liniju na mobitelu, povezanu s nečijom glasovnom poštom. Mobilni operater dostavio je snimku na kojoj se slabo čulo šest pucnjeva. No, medicinski forenzičari pronašli su samo pet ulaznih rana na petero poginulih. Stoga je jedan metak nedostajao. Iako neodređeni u svojim iskazima, troje svjedoka izjavilo je da su vidjeli kako se iz fontane podiže tanki mlaz vode.

Emerson je naredio da se bazen isprazni.

To su obavili vatrogasci. Postavili su reflektore, isključili vodoskok i počeli crpkom izbacivati vodu u obližnji slivnik. Pretpostavljali su da valja ukloniti oko 120.000 litara vode i da će to obaviti za jedan sat.

Za to su vrijeme forenzičari pomoći slamki i laserskih pokazivača pokušavali utvrditi vjerojatne putanje metaka. Pretpostavljali su da će najvjerođostojnije dokaze prikupiti od prve žrtve. Vjerojatno se s ciljem kretao zdesna na lijevo preko trga kad je ispaljen prvi hitac. Druge su se žrtve nakon toga zasigurno saginjale, okretale ili pomicale u nepredvidivim smjerovima. Stoga su svoje zaključke temeljili isključivo na prvom poginulom. Glava mu je bila smrskana, no činilo se očitim da se metak kretao u blagom nagibu odozgo prema dolje i s lijeva na desno kad je prošao kroz nju. Jedan je forenzičar uspravno stao na tom mjestu, a drugi mu je pod odgovarajućim kutom prislonio slamku uz glavu. Zatim se prvi sagnuo, a treći je kroz slamku usmjerio zraku laserskog pokazivača. Crvena se točkica pojavila na sjeveroistočnom uglu proširenja javne garaže, na drugoj razini. Svjedoci su tvrdili da su ondje vidjeli bljeskove cijevi. Sada su njihove izjave bile znanstveno potvrđene.

Emerson je poslao forenzičare u garažu i rekao im da imaju vremena koliko žele, no neka se ne vraćaju praznih ruku.

Ann Yanni izašla je iz crnog nebodera u osam i trideset i zajedno s kamermanom otišla do barikada udaljenih pet blokova. Nadala se da bi postupkom eliminacije mogla identificirati neke od žrtava. Možda se tamo okupljaju ljudi čiji članovi obitelji nisu došli na večeru, očajnički

tražeći informacije. Snimila je dvadeset minuta materijala. Nije dobila nikakve precizne informacije. Samo dvadeset minuta jaukanja, plača i tuposti uslijed nevjericе. Cijeli je grad patio i bio u šoku. Kad je krenula, potajno se ponosila sobom što se nalazi usred zbivanja, no završila je sa suzama u očima i mučninom u želucu.

Slučaj je riješen u javnoj garaži. Bila je poput zlatne žile, poput škrinje s blagom. Tri bloka dalje prometnik je uzeo izjavu redovitog korisnika garaže da je zadnje parkirno mjesto na drugoj razini bilo blokirano narančastim prometnim čunjem. Taj je svjedok zbog toga morao otići iz garaže i parkirati drugdje. Bio je ljut zbog toga. Službenik gradske uprave rekao im je da čunj nije službeno postavljen tamo. Nikako nije mogao biti, jer nije bilo razloga za to. Čunj je stoga spremljen kao dokazni materijal. Službenik je također rekao da su na ulazu i izlazu garaže postavljene sigurnosne kamere, povezane s videorekorderom u ormariću za održavanje. Policija je izvadila i spremila vrpцу. Službenik je spomenuo i da su radovi na novom dijelu zaustavljeni dva tjedna ranije te da ništa što je unutra manje od dva tjedna nema nikakve veze s njim.

Forenzičari su počeli kod žuto-crne trake s natpisom *Pozor! Ulaz zabranjen*. Najprije su pronašli djelić plavog pamučnog materijala na grubom betonu točno ispod nje. Samo nekoliko jedva vidljivih vlakana. Kao da je ubojica kleknuo na jedno koljeno kako bi se provukao ispod trake i tako ostavio trag svojih traperica. Fotografirali su vlakna, a zatim ih pokupili komadićem samoljepljive, prozirne trake. Nakon toga su donijeli reflektore i njima nisko, iskosa osvijetlili pod i cementnu prašinu koja se na njemu skupljala dva tjedna.

Vidjeli su savršene otiske stopala. *Zaista* savršene otiske stopala. Glavni forenzičar nazvao je Emersona na mobitel.

»Ubojica je nosio čudne cipele«, rekao je.

»Kakve čudne cipele?«

»Jesi li ikada čuo za *crêpe*? To je vrsta grube gume, gotovo sirove. Vrlo dobro prijanja i kupi sve s tla. Ako ga pronađemo, pronaći ćemo i cipele s donovima od grube gume na kojima ima mnogo cementne prašine. Također ćemo pronaći i psa u kući.«

»Psa?«

»Pronašli smo pseće dlake koje su se ranije uhvatile za đonove cipela, a zatim otpale na mjestima gdje je beton grub. Vlakna iz tepiha također. Vjerojatno iz tepiha u njegovoj kući i autu.«

»Nastavite«, rekao je Emerson.

U deset do devet Emerson je podnio izvješće šefu policije radi konferencije za tisak. Nije ništa izostavio. Šef će odlučiti što valja reći, a što zatajiti.

»Šest hitaca i pet mrtvih«, rekao je Emerson. »Sve pogoci u glavu. Kladim se da je riječ o uvježbanom strijelcu. Vjerojatno bivši vojnik.«

»Ili lovac?« rekao je šef.

»Velika je razlika pucati u ljude i pucati u jelene. Tehnika je možda ista, no emocije nisu.«

»Jesmo li dobro učinili što nismo zvali FBI?«

»To nije bio teroristički napad nego jedan strijelac, luđak s puškom. Već smo to vidali.«

»Želim zvučati samouvjereno kad govorim o ovom slučaju.«

»Znam«, rekao je Emerson.

»Koliko samouvjereno mogu zvučati?«

»Zasad imamo dobre rezultate, ali ne sjajne.«

Šef je klimnuo glavom, no nije rekao ništa.

Točno u devet sati Emerson je primio poziv od patologa. Njegovo je osoblje napravilo rendgenske snimke glava svih pet žrtava. Teške ozljede tkiva, ulazne i izlazne rane, nema zaostalih metaka.

»Šuplji vrhovi«, rekao je patolog. »Svaki je metak prošao.«

Emerson se okrenuo prema fontani. *Unutra je šest metaka*, pomislio je. Pet ih je pogodilo i prošlo kroz tijela žrtava, a jedan je promašio. Fontana je napokon bila prazna u devet i petnaest. Vatrogasna crijeva počela su uvlačiti zrak. Ostao je samo tanak sloj prljavštine i mnogo smeća. Emerson je naredio da se promijeni kut rasvjete, a zatim u ispražnjeni bazen poslao dvanaest novaka iz policijske akademije, šest s jedne i šest s druge strane.

Forenzičari su u proširenju javne garaže pronašli četrdeset i osam dolaznih otisaka stopala i četrdeset i četiri povratna. Ubojica je pri dolasku

bio samouvjeren, ali oprezan, a pri odlasku je pravio veće korake. U žurbi. Otisci stopala bili su broj 44. Na zadnjem stupu prije sjeveroistočnog ugla pronašli su još vlakana. Mješavinu pamuka i sintetike, vjerojatno s kišnog ogrtača svijetle boje, u visini lopatičnih kosti. Kao da se ledima naslonio na sirovi beton, a zatim se okrenuo oko njega kako bi pogledao trg. Na podu između stupa i vanjskog zida pronašli su velik trag u prašini. Uz to još plavih vlakana te vlakana s kišnog ogrtača, kao i sitne komadiće grube gume, blijede i stare.

»Puzao je«, rekao je glavni forenzičar. »Na laktovima i koljenima donde, a na koljenima, nožnim prstima i laktovima u povratku. Ako pronađemo njegove cipele, bit će izgrebane sprijeda.«

Utvrđili su gdje je najprije sjeo, a zatim kleknuo. Neposredno ispred tog položaja pronašli su strugotine laka na bridu zida.

»Ovdje je naslonio pušku«, rekao je glavni forenzičar. »Pomaknuo ju je naprijed-natrag kako bi je stabilizirao.«

Postavio se u odgovarajući položaj i usmjerio pogled preko strugotina kao da cilja puškom. Ispred sebe je vidio Emersona kako hoda ispred prazne fontane, na udaljenosti manjoj od trideset i pet metara.

Novaci s akademije proveli su trideset minuta u praznom bazenu i pronašli mnogo raznovrsnog smeća, gotovo osam dolara u sitnišu i šest metaka. Njih pet bili su samo izobličeni komadi olova, no jedan je izgledao kao nov. Zrno je imalo šuplji vrh i suženi kraj, bilo je vrhunski izliveno i gotovo sigurno kalibra .308. Emerson je nazvao glavnog forenzičara u garaži.

»Trebam te tu dolje«, rekao je.

»Ne, ja tebe trebam tu gore«, odgovorio je forenzičar.

Emerson se popeo na drugu razinu i zatekao sve forenzičare kako čuče okupljeni oko uskog utora u betonu u koji su usmjerili ručne svjetiljke.

»Utor za širenje betona«, rekao je forenzičar. »Pogledaj što je upalo unutra.«

Emerson se progurao među njih, spustio pogled i ugledao bljesak mjedi.

»Čahura«, rekao je.

»Ostale je uzeo sa sobom, ali ova je ostala.«

»Otisci prstiju?« upitao je Emerson.

»Možemo se nadati«, rekao je forenzičar. »Ljudi uglavnom ne nose rukavice dok pune pušku.«

»Kako da je izvadimo?«

Forenzičar se uspravio i pomoću ručne svjetiljke locirao električnu razvodnu kutiju na stropu. Jedna je bila u blizini, a iz nje su virili još nespojani kabeli, poput obješene krošnje. Pogledao je na pod točno ispod nje i pronašao hrpicu odbačenih komadića žice. Odabrao je komad žice za uzemljenje, dug gotovo trideset centimetara. Očistio ju je i oblikovao kao slovo L. Bila je teška i čvrsta. Vjerojatno prekaliteta za fluorescentnu rasvjetu kakva će se vjerojatno montirati na strop garaže. Možda je to uzrok nedostatka sredstava zbog kojeg je zaustavljena gradnja. Možda grad troši novac na pogrešnim mjestima.

Gurnuo je žicu u otvor i vukao je uzduž njega sve dok jedan kraj nije ušao u otvor prazne čahure. Zatim ju je podigao vrlo pažljivo, kako je ne bi izgrebao. Ubacio ju je ravno u plastičnu vrećicu za dokaze.

»Vidimo se u stanici«, rekao je Emerson. »Za jedan sat. Pokušat ću zastrašiti okružnog tužitelja.«

Otišao je hodajući paralelno s tragom ubojičinih stopa. Kod praznog parkirnog mjesta se zaustavio.

»Ispraznite parkirni automat«, doviknuo je. »Uzmite otiske sa svih kovanica.«

»Zašto?« uzvratio je forenzičar. »Zar misliš da je platio?«

»Želim pokriti sve mogućnosti.«

»Morao bi biti lud da platiš parkiranje neposredno prije nego što ubiješ petero ljudi.«

»Nitko neće ubiti petero ljudi ako nije lud.«

Forenzičar je slegnuo ramenima. Isprazniti parkirni automat? No, pretpostavljao je da su zbog takvih instinktivnih reakcija detektivi i bili plaćeni, pa je izvadio mobilni telefon, utipkao broj i zatražio da službenik iz gradske uprave dođe ponovo.

* * *

U toj bi se fazi slučaja uvijek uključio netko iz ureda okružnog tužitelja, jer je optužnica bila u potpunosti njihova odgovornost. Na sudu nije dobivala ili gubila policija, već okružni tužitelj. Stoga su u njegovom uredu sami procjenjivali valjanost dokaza. Je li slučaj bio održiv? Je li bio čvrst ili klimav? Bilo je to poput audicije. Poput suđenja prije suđenja. Ovaj put je, zbog važnosti, Emerson govorio pred samim tužiteljem. Pred velikom facom koji se morao kandidirati za izbore. I ponovne izbore.

Bila je to konferencija utroje u Emersonovom uredu. Emerson, glavni forenzičar i okružni tužitelj. Tužitelju je prezime bilo Rodin, skraćeni oblik ruskog prezimena koje je bilo mnogo duže prije nego što su se njegovi djed i baka doselili u Ameriku. Imao je pedeset godina, bio je vitak i u dobroj formi. I vrlo oprezan. Njegov je ured imao izuzetan postotak pobjeda na sudu, no to je uglavnom bilo stoga što su podizali optužnicu samo kad su bili potpuno sigurni u pobjedu. U suprotnom bi odustali već na početku i okrivili policiju. Barem se tako činilo Emersonu.

»Trebaju mi zaista dobre vijesti«, rekao je Rodin. »Cijeli je grad izvan sebe.«

»Znamo točno kako se sve dogodilo«, odgovorio mu je Emerson. »Možemo ga pratiti na svakom koraku.«

»Znate o kome je riječ?« upitao je Rodin.

»Još ne. Za sada je još uvijek N. N.«

»Dobro, ispričajte mi sve.«

»Imamo crno-bijelu snimku nadzorne kamere na kojoj kombi svijetle boje ulazi u garažu jedanaest minuta prije događaja. Tablice se ne vide zbog blata i prljavštine, a ni kut kamere nije sjajan. No, kombi je vjerojatno Dodge Caravan. Nije nov i prozori su mu naknadno zatamnjeni. Također pregledavamo stare snimke jer je jasno da je ranije ilegalno blokirao određeno parkirno mjesto prometnim čunjem koji je ukrao s gradskog gradilišta.«

»Možemo li dokazati da je čunj ukraden?«

»Dobro, nabavio ga je«, rekao je Emerson.

»Možda radi za gradske građevinare.«

»Možda.«

»Misliš li da je uzeo čunj s gradilišta na Prvoj ulici?«

»Radovi su posvuda u gradu.«

»Prva ulica je najbliža.«

»Zapravo me nije briga otkud mu čunj.«

Rodin je kimnuo. »Dakle, rezervirao si je parkirni prostor?«

Emerson je uzvratio kimanjem. »Tik uz novoizgrađeni dio. Zbog toga čunj i nije pobuđivao sumnju. Imamo svjedoka koji je vidio čunj na tom mjestu barem jedan sat ranije. Na čunju ima otisaka prstiju. Mnogo njih. Palac i kažiprst desne ruke odgovaraju otiscima s kovanice koju smo izvadili iz parkirnog automata.«

»Platio je parkiranje?«

»Očito.«

Rodin je zastao.

»To neće proći«, rekao je. »Obrana će tvrditi da je postavio čunj iz nevinog razloga, sebičnog, ali nevinog. A novčić je danima mogao biti u parkirnom automatu.«

Emerson se nasmiješio. *Policajci razmišljaju kao policajci, a odvjetnici kao odvjetnici.*

»To nije sve«, rekao je. »Parkirao je, a zatim hodao kroz novoizgrađeni dio. Na više je mjesta ostavio dokaze, materijal s cipela i odjeće. Također je i pokupio nešto materijalnih dokaza, uglavnom cementnu prašinu. Vjerojatno veću količinu.«

Rodin je odmahnuo glavom. »To ga povezuje s mjestom zločina u razdoblju protekla dva tjedna. To je sve. Nije dovoljno određeno.

»Imamo tri traga od oružja«, rekao je Emerson.

To je privuklo Rodinovu pažnju.

»Jednim je hicem promašio«, rekao je Emerson. »Metak je ušao ravno u fontanu. Zna li da balističari upravo tako testiraju oružje? Ispale hitac u dugački spremnik s vodom. Voda uspori i zaustavi metak bez ikakvih oštećenja na njemu. Tako imamo netaknut metak sa svim ogrebotinama i utorima pomoću kojih ga možemo povezati s određenom puškom.«

»Možete li pronaći tu pušku?«

»Imamo strugotine laka s mjesta gdje ju je naslonio na zid.«

»To je dobro.«

»Možete se kladiti da jest. Kada pronađemo pušku, usporedit ćemo lak i strugotine. To je jednako čvrst dokaz kao i DNK nalazi.«

»Hoćete li pronaći pušku?«

»Pronašli smo čahuru. Na njoj su tragovi mehanizma za izbacivanje. Imamo metak i čahuru. Oni zajedno povezuju oružje sa zločinom. Strugotine povezuju oružje s lokacijom u garaži. Lokacija u garaži povezuje zločin s počiniteljem koji je za sobom ostavio niz tragova.«

Rodin nije odgovorio. Emerson je znao da razmišlja o suđenju. Tehničke je dokaze ponekad bilo teško prodati. Nedostajala je ljudska dimenzija.

»Na čahuri su otisci prstiju«, rekao je. »Od punjenja puške. Isti palac i kažiprst kao i s kovanice u parkirnom automatu i prometnog čunja. Dakle, možemo povezati zločin s oružjem, oružje sa streljivom, a streljivo s počiniteljem koji ga je koristio. Vidite da je sve povezano. Počinitelj, oružje i zločin. Slučaj je čisti zicer.«

»Na snimci se vidi kombi kako odlazi?«

»Minutu i pol nakon prvog poziva na 911.«

»Tko je počinitelj?«

»Znat ćemo čim nam se jave iz baze otisaka prstiju.«

»Ako je u bazi.«

»Mislim da je riječ o vojnom strijelcu«, rekao je Emerson. »Sve vojno osoblje je u bazi otisaka. Znači, samo je pitanje vremena.«

Trajalo je četrdeset i devet minuta. Uredski je policajac pokucao i ušao. Nosio je list papira. Na papiru je bilo ime i prezime, adresa i biografija te dodatni podaci iz cijelog sustava. Uključujući i fotografiju s vozačke dozvole. Emerson je uzeo papir i brzo prošao tekst na njemu. Zatim još jednom. Potom se nasmijeo. Točno šest sati nakon što je ispaljen prvi hitac, imao je potpunu kontrolu nad situacijom. *Sigurna pobjeda.*

»Ime mu je James Barr«, rekao je Emerson.

Tišina u uredu.

»Ima četrdeset i jednu godinu. Živi dvadeset minuta vožnje odavde. Služio je u vojsci. Časno je otpušten prije četrnaest godina. Specijalist u pješastvu, a kladim se da to znači snajperist. Prema podacima ministarstva prometa vozi svjetlosmeđi kombi Dodge Caravan, star šest godina.«

Gurnuo je papire preko stola prema Rodinu. Rodin ih je uzeo i pažljivo ih, jednom, a zatim i dvaput pročitao. Emerson mu je pratio oči. Vidio ga je kako povezuje: *počinitelj, oružje i zločin*. Kao kad se na stroju za kladenje u Las Vegasu pojave tri trešnje. Bing, bing, bing! *Stopostotna sigurnost*.

»James Barr«, rekao je Rodin, kao da uživa u zvuku riječi. Izdvojio je sliku iz vozačke dozvole i pogledao je.

»Jamese Barru, dobro došli u govna do grla, gospodine.«

»Amen«, rekao je Emerson na to, čekajući kompliment.

»Nabavit ću naloge«, rekao je Rodin. »Za uhićenje te pretraživanje kuće i auta. Suci će čekati u redu da ih potpišu.«

Izašao je, a Emerson je telefonom javio dobre vijesti šefu policije. Šef je rekao da će ugovoriti tiskovnu konferenciju za sutradan u 8 sati ujutro. Također je rekao kako želi da Emerson bude ondje i u središtu pažnje. Emerson je to shvatio kao kompliment koji će dobiti, iako nije naročito volio medije.

Nalozni su bili spremni za manje od jednog sata, no priprema uhićenja trajala je puna tri. Najprije su policajci koji su u neoznačenom automobilu nadzirali kuću potvrdili da je Barr u njoj. Živio je u prizemnici rančerskog stila koja se ničim nije isticala. Nije bila besprijeekorna, no ni zapuštena. Stara boja na zidovima, novi asfalt na prilazu. Svjetla su bila upaljena, a radio je i televizor, vjerojatno u dnevnoj sobi. I Barr je viđen jednom, na osvijetljenom prozoru. Činilo se da je sam, a kasnije i da je otišao u krevet. Svjetla su se ugasila i kuća je utihnula. Nastupilo je zatišje. Prema standardnom postupku svako uhićenje naoružane osobe u zgradi valja pažljivo planirati. To je na sebe preuzela specijalna policijska postrojba. Iz gradskog ureda su dobili detaljni zemljovid i sastavili uobičajeni plan napada. Potajno okruživanje, nadmoćna sila u pripravnosti sprijeda i straga, a zatim iznenadni, snažni i istodobni napad na prednji i stražnji ulaz. Samo uhićenje trebao je obaviti Emerson, noseći pancirnu košulju i posuđenu kacigu. Uz njega će biti i pomoćnik tužitelja, kako bi nadzirao legalnost cijelog postupka. Nitko nije želio da odvjetnik optuženog kasnije ima materijal koji bi mogao iskoristiti. Medicinska ekipa bit će trenutčno dostupna. Sudjelovat će i dva policajca iz odreda sa psima, zbog teorije forenzičara da bi u kući mogao biti pas. Ukupno će sudjelovati trideset i osam ljudi i svi su

bili umorni. Većina ih je radila devetnaest sati bez prestanka. Redovna smjena i prekovremeno. U zraku se osjećala prilična napetost. Svi su smatrali da nitko neće imati samo jedno automatsko oružje. Ako je tip imao jedno, imat će ih još. Možda i prave automatske puške. Možda granate ili bombe.

Naposljetku se pokazalo da uhićenje nije moglo biti lakše. James Barr jedva da se probudio. Provalili su mu u kuću u tri ujutro i pronašli ga kako spava, sam u krevetu. Ostao je spavati i dok je oko njega stajalo petnaest ljudi koji su ga ciljali s petnaest automatskih pušaka i osvjetljivali s petnaest svjetiljki. Promeškoltio se kad je zapovjednik odreda bacio pokrivač i jastuke na pod, tražeći skriveno oružje. Nije ga bilo. Barr je otvorio oči. Promrmljao je nešto poput Što? i nastavio spavati, skvrčivši se na golom krevetu, grleći se zbog iznenadne hladnoće. Bio je krupan, bijele kože i crne kose koja je sijedila, kao i ostatak dlaka na njegovu tijelu. Nosio je premalu pidžamu. Izgledao je zapušteno i nešto starije od četrdeset i jedne godine.

Njegov je pas bio stari mješanac koji se nevoljko probudio i do-teturao iz kuhinje. Ekipa za pse odmah ga je uhvatila i odvukla ravno u svoj kamionet. Emerson je skinuo kacigu i progurao se kroz gužvu u maloj spavaćoj sobi. Na noćnom je ormariću vidio tri četvrtine punu bocu Jack Danielsa, a do nje narančastu bočicu s pilulama, također tri četvrtine punu. Sagnuo se da je pogleda. Pilule za spavanje. Legalne. Nedavno prepisane nekom po imenu Rosemary Barr. Na naljepnici je pisalo: *Rosemary Barr. Uzeti jednu protiv nesаницe.*

»Tko je Rosemary Barr?« upitao je pomoćnik tužitelja. »Je li oženjen?«

Emerson se osvrnuo po sobi. »Ne izgleda tako.«

»Pokušaj samoubojstva?« upitao je zapovjednik specijalnog odreda.

Emerson je odmahnuo glavom. »Popio bi ih sve, a uz to i cijelu bocu Jack Danielsa. Mislim da je gospodin Barr večeras imao problema s nesanicom, to je sve. Nakon vrlo napornog i učinkovitog dana.«

Zrak u sobi bio je ustajao. Osjećao se zadah prljavih plahti i neopranog tijela.

»Moramo biti oprezni«, rekao je pomoćnik tužitelja. »Trenutačno je onesposobljen. Njegov će odvjetnik reći da nije bio u stanju

saslušati svoja prava. Stoga mu ne smijemo dopustiti da govori. Ako nešto i kaže, ne smijemo ga slušati.«

Emerson je pozvao medicinsku ekipu. Rekao im je da provjere Barrovo stanje kako bi bili sigurni da ne simulira kao i da mu život nije u opasnosti. Nekoliko su se minuta užurbano motali oko njega, poslušali mu srce, provjerili mu puls i pročitali tekst na bočici s lijekovima. Zatim su ga proglasili u razumnoj mjeri zdravim i sposobnim, no čvrsto usnulim.

»Psihopat«, rekao je zapovjednik odreda specijalaca. »Uopće nema savjesti.«

»Jesmo li sigurni da imamo pravog čovjeka?« upitao je pomoćnik tužitelja.

Emerson je pronašao hlače prebačene preko stolca i pregledao džepove. Izvadio je mali novčanik, a u njemu pronašao vozačku dozvolu. Ime je odgovaralo, adresa je odgovarala i fotografija je odgovarala.

»On je taj«, rekao je.

»Ne smijemo mu dopustiti da govori«, ponovio je pomoćnik tužitelja. »Sve mora biti *košer*.«

»Ipak ću mu pročitati njegova prava«, rekao je Emerson. »Svi to upamtite.«

Protresao je za ramena Barra, koji je reagirao napola otvarajući oči. Tada mu je odrecitirao njegova prava. Pravo da ne govori i pravo na odvjjetnika. Barr se pokušao koncentrirati, no nije uspio. Ponovo je zaspao.

»Dobro, privedite ga«, rekao je Emerson.

Omotali su ga pokrivačem, a dva su ga policajca odvušla iz kuće do auta. S njima su išli i pomoćnik tužitelja te član medicinske ekipe.

Emerson je ostao u kući i pokrenuo pretraživanje. Izlizane tra-perice pronašao je u ormaru u spavaćoj sobi. Ispod njih su bile cipele s donom od grube gume, prašnjave i uredno složene. Ogtrač je bio u ormaru u hodniku. Svjetlosmeđi Dodge Caravan bio je u garaži. Izgrebana puška bila je u podrumu. Bila je jedna od njih nekoliko na držaču montiranom na zid. Na polici ispod njega bilo je pet pištolja kalibra 9 mm. Uz to i kutije sa streljivom, među kojima je bila i jedna dopola ispražnjena kutija streljiva *Lake City M852* težine 11 g sa šupljim vrhom i suženim krajem, kalibra .308. Pokraj kutija su bile staklenke s praznim čahurama. Spremne za recikliranje, pomislio je

Emerson. Spremne za ručno punjenje. U staklenci najbližoj prednjem rubu stola bilo ih je samo pet. *Lake City* mjed. Poklopca nije bilo, kao da je tih pet čahura bilo ubačeno nedavno i na brzinu. Emerson se sagnuo i pomirisao. U staklenci se osjećao miris baruta. Hladan i star, ali ne previše.

Emerson je napustio kuću Jamesa Barra u četiri sata ujutro, a zamijenili su ga forenzički stručnjaci koji će detaljno pretražiti sve. Provjerio je kod narednika u uredu koji je potvrdio da Barr mirno spava, sam u ćeliji i pod stalnim medicinskim nadzorom. Zatim je otišao kući i odspavao dva sata prije nego što se istuširao i odjenuo za tiskovnu konferenciju.

Tiskovna je konferencija na mjestu ubila cijelu priču. Za priču je potrebno da počinitelj još bude *tamo negdje vani*. Priča treba počinitelja koji luta, prkosan, skriven, tajnovit, opasan. Priča treba strah. Svakodnevnosti aktivnosti, kao što je odlazak na benzinsku crpku, u trgovački centar ili u crkvu, moraju biti izložene opasnosti. Kad je čula da je počinitelj pronađen i uhićen već prije drugog ciklusa vijesti, bila je to katastrofa za Ann Yanni. Odmah je znala što će u sjedištu mreže pomisliti. *Nije u bijegu, stvar je gotova, prošlost. Jučerašnja vijest, doslovno. Vjerojatno i nije bila neka priča. Samo neki čudak iz unutrašnjosti začeo rodoskrvnućem koji nije imao dovoljno mozga ostati slobodan ni preko noći. Vjerojatno spava s rođakinjom i pije pivo Colt 45.* Tu nema ničeg zlokobnog. Dobit će još jedan termin u najvažnijim vijestima kako bi ponovila sve o zločinu te izvijestila o uhićenju i to će biti to. Natrag u anonimnost.

Stoga je Yanni bila razočarana, no dobro je to skrivala. Postavljala je pitanja i zvučala kao da je ispunjena divljenjem. Na pola konferencije počela je sastavljati novu temu. Novu priču. Ljudi će morati priznati da je policija obavila vrlo dojmljiv posao. Počinitelj također *nije* bio čudak. Ne nužno. Ozbiljnog zločinca uhitila je ozbiljna policijska služba. Usred provincije. Za takvo što je u poznatim slučajevima na objema obalama trebalo mnogo više vremena. Bi li to mogla prodati? Počela je smišljati naslove. *Najbrži u Americi? Kao asocijacija na Najbolji?*

Šef policije prepustio je mjesto Emersonu nakon deset minuta. Emerson ih je detaljno izvijestio o počiniteljevu identitetu i prošlosti.

No, bio je suhoparan. *Samo činjenice, gospođice*. Opisao je tijek istrage. Odgovarao je na pitanja. Nije se hvalio. Ann Yanni je pomislila da možda smatra kako je policija imala sreće. Da su dobili mnogo više tragova nego inače.

Zatim je pred njih izašao Rodin. On je zvučao kao da je policija sudjelovala samo u uvodnim čarkama i da prava bitka tek predstoji. U njegovu će uredu sve pregledati i donijeti potrebne odluke. I da, gđice Yanni, budući da smatra kako okolnosti to opravdavaju, svakako će tražiti smrtnu kaznu za Jamesa Barra.

James Barr probudio se mamuran u svojoj ćeliji, u subotu u devet sati ujutro. Odmah su mu uzeli otiske i dvaput ga upoznali s njegovim pravima. Pravom da ne govori i pravom na odvjetnika. Odlučio je ne govoriti. Rijetki to čine. Rijetki to mogu. Potreba da se govori obično je prejaka, no James Barr ju je savladao. Jednostavno je zatvorio usta i držao ih zatvorenima. Mnogi su pokušavali razgovarati s njim, no nije odgovarao. Nijednom. Nijedne riječi. Emerson nije mario za to. Zapravo nije ni želio da Barr nešto kaže. Radije je prikupljao dokaze, provjeravao ih, testirao i sređivao sve do točke kad je mogao očekivati presudu u korist optužbe *bez priznanja*. Priznanja su bila izrazito ranjiva na optužbe o zastrašivanju ili zbunjenosti, kakve obično iznose odvjetnici obrane, pa ih se Emerson naučio kloniti. Ona su bila tek šlag na torti. Doslovno *zadnja* stvar koju je želio čuti, a ne prva. Nimalo nalik policijskim TV serijama gdje je nesmiljeno ispitivanje neka vrsta zabavljačke točke. Samo je ostao po strani i pustio da forenzičari dovrše svoj spor i strpljiv posao.

Sestra Jamesa Barra bila je mlađa od njega i neudana. Živjela je u unajmljenom stanu u centru. Ime joj je bilo Rosemary. Kao i ostatak grada, bila je zgađena, u šoku i preneražena. Gledala je vijesti u petak navečer. Zatim ponovo u subotu ujutro. Isprva je mislila da je riječ o pogrešci. Da je pogrešno čula. No, spiker je stalno ponavljao. *James Barr, James Barr, James Barr*. Briznula je u plač. Najprije od zbunjenosti, zatim od straha, a naposljetku od bijesa.

Zatim se prisilila da se smiri i bacila se na posao.

Radila je kao tajnica u osmeročlanoj pravnoj tvrtki. Kao i sve pravne tvrtke u malim gradovima u unutrašnjosti, i njezina je radila

pomalo od svega. Prema svojim su se zaposlenicima odnosili prilično dobro. Plaća nije bila fantastična, ali to su nadomještali na mnogo načina. Jedan od njih bio je i pun paket pogodnosti. Uz to, zvali su je pravnom pomoćnicom, a ne tajnicom. Također su se obvezali da će tvrtka rješavati sve pravne poslove svojih zaposlenika i njihovih obitelji *pro bono*, gratis i besplatno. Uglavnom je bila riječ o oporukama, ostavinskim raspravama, razvodima ili problemima s osiguravajućim društvima nakon prometnih nezgoda. Nikad se nije radilo o obrani odrasle braće nepravedno optužene za zloglasna masovna umorstva snajperom. Znala je to. No, osjećala je da mora pokušati. Jer poznavala je svog brata i znala da ne može biti kriv.

Nazvala je kući partnera u tvrtki za kojeg je radila. On se uglavnom bavio porezima, pa je nazvao partnera za kazneno pravo. Ovaj je nazvao glavnog partnera koji je pak sazvao sastanak svih partnera. Održali su ga tijekom ručka u *country clubu*. Od samog je početka plan bio kako što obzirnije odbiti zahtjev Rosemary Barr. Obrana zločina takve naravi nije bio slučaj s kojim su se mogli nositi, niti su to željeli. Imao je implikacije po odnose s javnošću. S tim su se odmah svi složili. No, bili su lojalna skupina, a Rosemary Barr bila je dobra zaposlenica koja je već godinama radila za njih. Znali su da nema novca, jer su joj oni sastavljali porezne prijave. Pretpostavljali su da ni njezin brat nema novca. No Ustav je jamčio kompetentnog zastupnika, a o javnim braniteljima nisu imali visoko mišljenje. Tako su se našli u pravoj etičkoj dilemi.

Razriješio ju je partner za kazneno pravo. Ime mu je bilo David Chapman. Bio je okorjeli veteran koji je poznao okružnog tužitelja Rodina. Poznao ga je prilično dobro. Drukčije nije moglo ni biti. Bili su od iste vrste, odrasli u istoj četvrti i radili su u istom poslu, iako na suprotstavljenim stranama. Chapman je otišao do sobe za pušenje i mobitelom nazvao tužitelja kući. Bio je to dug i otvoren razgovor između dvojice pravnika. Nakon toga se Chapman vratio za stol.

»Slučaj je čisti zicer«, rekao je. »Brat gđice Barr kriv je do pakla i natrag. Rodinova će optužnica biti kao iz udžbenika. Vjerojatno će jednom i *biti* u udžbeniku. Ima sve vrste dokaza koje postoje. Nigdje se ne nazire ni tračak nade.«

»Je li bio iskren?« upitao je glavni partner.

»Između starih prijatelja nema sranja«, rekao je Chapman.

»Dakle?«

»Trebali bismo samo tražiti ublažavanje kazne. Ako možemo smanjiti smrtnu kaznu na doživotnu robiju bez mogućnosti pomilovanja, to bi već bila doista velika pobjeda. To je sve što gđica Barr ima pravo očekivati, kao i njezin prokleti brat, uz sve dužno poštovanje.«

»U kojoj ćemo mjeri biti umiješani?« upitao je glavni partner.

»Samo u fazi izricanja presude. Morat će se izjasniti krivim.«

»Bi li ti to preuzeo?«

»U ovim okolnostima, da.«

»Koliko će nas to radnih sati koštati?«

»Gotovo ništa. Zapravo ne možemo ništa učiniti.«

»Koji su temelji za ublažavanje kazne?«

»Mislim da je veteran Zaljevskog rata. Vjerojatno je bio izložen kemikalijama ili ima neku vrstu zakašnjelog posttraumatskoga stresnog poremećaja. Možda bi Rodin mogao na to pristati unaprijed. Mogli bismo to obaviti za ručkom.«

Glavni je partner klimnuo glavom. Okrenuo se partneru koji se bavio porezima. »Reci svojoj tajnici da ćemo učiniti sve u svojoj moći da pomognemo njezinu bratu u nevolji.«

Barra su premjestili u okružni zatvor prije nego što su ga sestra i Chapman mogli vidjeti. Oduzeli su mu pidžamu i donje rublje te je dobio papirnato rublje, narančasti kombinezon i gumene sandale. Okružni zatvor nije bio lijepo mjesto. Zaudaralo je i vladala je buka. Zatvor je bio pretrpan, a društvene i etničke napetosti koje su na ulicama držali pod kontrolom unutra su bjesnile bez nadzora. U ćelijama su bila po tri zatvorenika, a čuvara je bilo premalo. Nove su zatvorenike zvali »ribe« i bili su prepušteni sami sebi.

No, Barr je bio u vojsci, pa je doživio nešto manji kulturni šok nego što bi to inače bio slučaj. Preživio je dva sata kao »riba«, a zatim su ga odveli u sobu za razgovor. Rekli su mu da ga ondje čeka odvjetnik. Pronašao je stol i dva stolca ugrađena u pod u kvadratnoj prostoriji bez prozora. Na jednom je stolcu sjedio čovjek kojeg se odnekud nejasno sjećao. Na stolu je bio diktafon. Pomalo je nalikovao walkmanu.

»Ime mi je David Chapman«, rekao je čovjek. »Odvjetnik sam kaznenog prava. Advokat. Vaša sestra radi u mojoj tvrtki. Zamolila nas je da vam pomognemo.«

Barr nije rekao ništa.

»Pa, evo me«, rekao je Chapman.

Barr nije rekao ništa.

»Snimam ovaj razgovor«, rekao je Chapman. »Zabilježiti ću ga na vrpcu. Smeta li vam to?«

Barr nije rekao ništa.

»Mislim da smo se već sreli«, rekao je Chapman. »Na našoj božićnoj zabavi jedne godine?«

Barr nije rekao ništa.

Chapman je pričekao.

»Jesu li vam objasnili optužbe protiv vas?« upitao je.

Barr nije rekao ništa.

»Optužbe su vrlo ozbiljne«, rekao je Chapman.

Barr je ostao tih.

»Ne mogu vam pomoći ako si sami ne pomognete«, rekao je Chapman.

Barr je samo zurio u njega. Jednostavno je sjedio, miran i tih, nekoliko dugih minuta. Zatim se nagnuo prema diktafonu i progovorio prvi put od prethodnog poslijepodneva.

Rekao je: »Imaju pogrešnog čovjeka«.

»Imaju pogrešnog čovjeka«, ponovio je Barr.

»Onda mi recite nešto o pravom čovjeku«, odmah je rekao Chapman.

Bio je dobar taktičar u sudnici. Znao je kako uspostaviti ritam. Pitanje, odgovor, pitanje, odgovor. Tako se osoba počinje otvarati. Upadne u ritam i na kraju sve ispriča.

No, Barr se samo povukao natrag u tišinu.

»Budimo jasni«, rekao je Chapman.

Barr nije odgovorio.

»Poričete li zločin?« upitao ga je Chapman.

Barr nije rekao ništa.

»Poričete li?«

Bez odgovora.

»Svi dokazi su tu«, rekao je Chapman. »Bojim se da su nepobitni. Sad se ne možete praviti glupi. Moramo razgovarati o tome *zašto* ste to učinili. To će nam pomoći.«

Barr nije rekao ništa.

»Želite li da vam pomognem?« upitao je Chapman. »Ili ne?«

Barr nije rekao ništa.

»Možda su kriva ratna iskustva«, rekao je Chapman. »Ili PTSP. Ili neki mentalni poremećaj. Moramo se usredotočiti na razlog.«

Barr nije rekao ništa.

»Nije pametno poricati«, rekao je Chapman. »Dokazi su tu.«

Barr nije rekao ništa.

»Poricanje ne dolazi u obzir«, rekao je Chapman.

»Pozovite mi Jacka Reachera«, rekao je Barr.

»Koga?«

»Jacka Reachera.«

»Tko je on? Prijatelj?«

Barr nije rekao ništa.

»Netko koga poznajete?« upitao je Chapman.

Barr nije rekao ništa.

»Netko koga ste poznavali?«

»Samo ga pozovite.«

»Gdje je on? *Tko* je on?«

Barr nije rekao ništa.

»Je li Jack Reacher liječnik?« upitao je Chapman.

»Liječnik?« ponovio je Barr.

»Je li liječnik?« upitao je Chapman.

No, Barr više nije govorio. Samo je ustao od stola, prišao vratima i udarao po njima dok ih čuvar nije otvorio i odveo ga natrag u njegovu pretrpanu ćeliju.

Chapman je dogovorio sastanak s Rosemary Barr i tvrtkinim istražiteljem u svojem uredu. Istražitelj je bio umirovljeni policajac čije je

usluge koristila većina odvjetničkih tvrtki u gradu. Sve su ga zapošljavale honorarno. Bio je privatni detektiv, s dozvolom. Ime mu je bilo Franklin. Nije bio nalik privatnim detektivima iz TV serija. Sav je posao obavljao iz ureda, pomoću telefonskih imenika i računalnih baza podataka. Nije radio na terenu, nije imao pištolj niti šešir. No bio je najbolji za brzu provjeru i pronalaženje osoba, a još uvijek je imao i mnogo prijatelja u policiji.

»Dokazi su čvrsti poput stijene«, rekao je. »Tako sam čuo. Istragu vodi Emerson, a on je prilično pouzdan. Rodin također, ali iz drugog razloga. Emerson je ukočen, a Rodin je kukavica. Nijedan ne bi govorio ono što govore da zaista nemaju dokaze.«

»Ne mogu vjerovati da je to učinio«, rekla je Rosemary Barr.

»Pa, u svakom se slučaju čini da poriče«, rekao je Chapman. »Koliko sam ga mogao razumjeti. Tražio je nekog po imenu Jack Reacher. Poznaje ga ili ga je poznavao. Jeste li ikad čuli to ime? Zna li tko je on?«

Rosemary Barr je samo odmahнула glavom. Chapman je napisao ime Jack Reacher na komad papira i gurnuo ga Franklinu. »Pretpostavljam da bi mogao biti psihijatar. Gospodin Barr ga je spomenuo nakon što sam rekao da su dokazi čvrsti. Možda bi nam taj Reacher mogao pomoći oko ublažavanja kazne. Možda je ranije liječio gospodina Barra.«

»Moj brat nikad nije bio kod psihijatra«, rekla je Rosemary Barr.

»Potpuno ste sigurni u to?«

»Nikad.«

»Koliko dugo živi ovdje?«

»Četrnaest godina. Otkad se vratio iz vojske.«

»Jeste li bili bliski?«

»Živjeli smo u istoj kući.«

»Njegovoj kući?«

Rosemary Barr je klimnula glavom.

»No, više ne živite tamo.«

Rosemary Barr je skrenula pogled.

»Ne«, rekla je. »Odselila sam se.«

»Možda je vaš brat posjećivao psihijatra nakon toga?«

»Rekao bi mi.«

»Dobro, no što je s vremenom dok je bio u vojsci?«

Rosemary Barr nije rekla ništa. Chapman se ponovo okrenuo Franklinu.

»Možda je Reacher bio njegov liječnik u vojsci«, rekao je. »Možda ima informacije o staroj traumi. Mogao bi nam mnogo pomoći.«

Franklin je uzeo komadić papira.

»U tom ću ga slučaju pronaći«, rekao je.

»Ionako ne bismo trebali razgovarati o ublažavanju kazne«, rekla je Rosemary Barr. »Trebali bismo govoriti o opravdanoj sumnji. O *nevinosti*.«

»Dokazi su vrlo jaki«, rekao je Chapman. »Pucao je iz vlastite puške.«

Franklin je proveo tri sata pokušavajući pronaći Jacka Reachera. Najprije je pretražio udruge psihijatar. Bez rezultata. Zatim je na internetu potražio skupine za podršku veteranima Zaljevskog rata. Ni traga. Pregledao je i arhiv Lexis-Nexis te sve informativne organizacije. Ništa. Zatim se vratio na početak i ušao u bazu podataka Nacionalnog arhiva službenog osoblja. U njemu su bili upisani svi bivši i sadašnji pripadnici vojske. Tu je lako našao ime Jacka Reachera. Reacher je pristupio vojsci 1984. i časno je otpušten 1997. godine. James Barr je pak bio unovačen 1985., a izašao je 1991. godine. Dakle, preklapanje od šest godina. No, Reacher nije bio liječnik. Ni psihijatar. Bio je vojni policajac. Časnik. Bojnik. Možda visoki istražitelj. Barr je dogurao samo do specijalista razine E-4. U pješastvu, a ne u vojnoj policiji. Koja je bila točka kontakta bojnika u vojnoj policiji i E-4 vojnika u pješastvu? Nešto što bi moglo pomoći, očito, inače Barr ne bi spomenuo to ime. Ali što?

Nakon tri sata Franklin je shvatio da to nikad neće saznati jer je Reacher nestao s vidika nakon 1997. godine. U potpunosti. Nigdje mu nije bilo ni traga. Prema administraciji socijalnog osiguranja još je bio živ. Prema Nacionalnom središtu za informiranje o zločinima nije bio u zatvoru. No, nestao je. Nije imao kreditne kartice. Nije bio zaveden kao vlasnik nekretnina, niti automobila, niti plovila. Nije imao dugova. Nije imao zajmova. Ni adrese. Ni broja telefona. Ni neriješenih naloga, ni presuda. Nije bio suprug. Nije bio otac. Bio je duh.

* * *

James Barr je ta ista tri sata proveo u ozbiljnoj nevolji. Sve je počelo kad je izašao iz svoje ćelije. Skrenuo je desno prema telefonskim govornicama. Hodnik je bio uzak. Udario je u drugog zatvorenika, rame u rame. Tada je učinio tešku pogrešku. Podigao je pogled, pogledao drugog zatvorenika u oči i ispričao se.

Bila je to teška pogreška jer »riba« ne može pogledati drugog zatvorenika u oči. To je značilo nepoštovanje. Bilo je to nepisano zatvorsko pravilo. On ga nije znao.

Drugi zatvorenik bio je Meksikanac. Imao je tetovaže pripadnika bande, no Barr ih nije prepoznao. Još jedna teška pogreška. Trebao je vratiti pogled na pod, nastaviti hodati i nadati se najboljem. Ali nije.

Umjesto toga je rekao: »Oprostite.«

Zatim je podigao obrve i napola se nasmiješio, kao da kori sebe i kaže: *Kakvo je ovo mjesto!*

Teška pogreška. Pretpostavka prisnosti i bliskosti.

»Što gledaš?« rekao je Meksikanac.

U tom je trenutku James Barr razumio u potpunosti. *Što gledaš?* To je bilo standardno otvaranje. Vojarne, barovi, ulični uglovi, uske uličice, nigdje niste željeli čuti tu frazu.

»Ništa«, rekao je i shvatio da je situaciju učinio još lošijom.

»Kažeš mi da sam ništa?«

Barr je spustio pogled na pod i krenuo dalje, no odavno je bilo prekasno. Osjetio je kako Meksikanac zuri u njega s leđa i odustao od telefonskog poziva. Govornice su bile u hodniku sa samo jednim izlazom, a nije se želio osjećati kao u zamci. Hodao je u širokom krugu, suprotnom od smjera kazaljke na satu, i vratio se u ćeliju. Stigao je do nje bez problema. Nije nikoga pogledao, nije govorio. Legao je na ležaj. Oko dva sata kasnije osjećao se dobro. Smatrao je da se može nositi s *macho* razmetljivcima. Uostalom, bio je veći od Meksikanca. Bio je veći od dva Meksikanca.

Želio je nazvati sestru. Želio je provjeriti je li dobro.

Ponovo se uputio prema govornicama.

Stigao je do njih neometan. Prostor je bio skučen. Na zidu su bila četiri telefona, četvorica zatvorenika sa razgovarala, a iza njih su se pružala četiri reda onih koji su čekali. Buka, premetanje nogu, nervozni smijeh, nestrpljivost, frustracija, ustajao zrak, smrad znoja, prljave kose

i mokraće. Uobičajena zatvorska scena, prema unaprijed stvorenim zaključcima Jamesa Barra.

A tada scena više nije bila uobičajena.

Ljudi ispred njega su nestali. Jednostavno ih nije bilo. Kao da su se pretvorili u zrak. Oni koji su razgovarali spustili su slušalice usred rečenice i prošli pokraj njega. Oni koji su čekali u redu, naglo su se raspršili. Prepun se i bučan hodnik u pola sekunde pretvorio u napušten i prazan.

James Barr se okrenuo.

Vidio je Meksikanca s tetovažama. Meksikanac je u ruci držao nož, a iza njega je stajalo dvanaest prijatelja. Nož je bio plastični držak četkice za zube, omotan ljepljivom vrpcom i zašiljen, poput malog bodeža. Prijatelji su mu bili niski i širokih ramena. Svi su imali iste tetovaže. Svi su imali kratku kosu s izbrijanim zamršenim uzorcima.

»Čekajte«, rekao je Barr.

No, Meksikanci nisu čekali i osam minuta kasnije Barr je bio u komi. Pronašli su ga još kasnije, kako potpuno prebijen leži na podu, uboden na više mjesta, napukle lubanje i s ozbiljnim krvarenjem ispod moždane ovojnice. Kasnije se u zatvoru pričalo da je dobio što je zaslužio. Pokazao je nepoštovanje prema *latinosima*. No, pričalo se i da nije otišao tiho. Osjećao se i tračak divljenja. Meksikanci su također pretrpjeli svoje, no ni približno kao James Barr. Ambulantnim je kolima prevezen u bolnicu gdje su ga zašili i operirali kako bi smanjili pritisak na otekli mozak. Tada su ga smjestili na intenzivnu njegu, pod stražom. Bio je u komi. Liječnici nisu bili sigurni kad će se ponovo probuditi. Možda za jedan dan. Možda za jedan tjedan. Možda za jedan mjesec. Možda nikad. Liječnici zapravo nisu znali, a zapravo ih nije bilo ni briga. Svi su živjeli u okolici.

Kasno te večeri upravitelj zatvora nazvao je Emersona i rekao mu što se dogodilo. Emerson je nazvao Rodina i rekao njemu. Rodin je nazvao Chapmana i rekao njemu. Naposljetku je Chapman nazvao Franklina i rekao njemu.

»Što će se sad dogoditi?« upitao je Franklin.

»Ništa«, rekao je Chapman. »Stvar je na ledu. Ne može se suditi čovjeku u komi.«

»Što kad se probudi?«

»Ako s njim bude sve u redu, vjerojatno će nastaviti postupak.«

»Ako ne bude dobro?«

»Onda neće nastaviti. Ne može se suditi biljci.«

»Što ćemo mi sad?«

»Ništa«, rekao je Chapman. »Ionako to nismo shvaćali ozbiljno. Barr je kriv do pakla i natrag i nitko ne može učiniti mnogo za njega.«

Franklin je nazvao Rosemary Barr i rekao joj, jer nije bio siguran hoće li se itko drugi potruditi. Saznao je da nitko i nije. Stoga joj je sam rekao novosti. Rosemary Barr naizgled nije burno reagirala. Samo je postala vrlo tiha. Kao da je doživjela svojevrsno emocionalno preopterećenje.

»Mislim da bih trebala otići u bolnicu«, rekla je.

»Ako želite«, rekao je Franklin.

»Nevin je, znate. Ovo je tako nepošteno.«

»Jeste li ga vidjeli jučer?«

»Mislite, mogu li mu dati alibi?«

»Možete li?«

»Ne«, rekla je Rosemary Barr. »Ne mogu. Ne znam gdje je bio jučer. Niti što je radio.«

»Posjećuje li neka mjesta redovito? Kina, barovi, nešto takvo?«

»Baš i ne.«

»Ima li prijatelje s kojima se redovito druži?«

»Nisam sigurna.«

»Djevojke?«

»Već dugo ne.«

»Posjećuje li ostale članove obitelji?«

»Samo smo nas dvoje. On i ja.«

Franklin nije rekao ništa. Nastala je duga stanka.

»Što će se dogoditi sada?« upitala je Rosemary Barr.

»Ne znam točno.«

»Jeste li pronašli osobu koju je tražio?«

»Jacka Reachera? Ne, bojim se da nisam. Nema tragova.«

»Hoćete li nastaviti tražiti?«

»Zapravo ne mogu ništa više učiniti.«

»U redu«, rekla je Rosemary Barr. »Onda ćemo se morati snaći bez njega.«

No, još dok su razgovarali telefonom, u subotu kasno noću, Jack Reacher je već bio na putu k njima.